

Διεξαγωγή Εξέτασης Ακαδημαϊκών Μαθημάτων Εξ Αποστάσεως

Κείμενο εργασίας - ανάλυση δυνατοτήτων

Καθ. Αντώνης Σαββίδης, Διευθυντής Κέντρου ΤΠΕ, Μάιος 2020 (Version 2)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ - ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ

Γενικά.....	3
1. Γραπτή Εξέταση Εξ Αποστάσεως.....	3
1.1 Ψηφιακή απόδοση των θεμάτων.....	4
1.1.1 Απλή ψηφιοποίηση.....	4
1.1.2 Μέσω πλατφόρμας ηλεκτρονικής μάθησης (e-class).....	4
1.2 Συμπλήρωση απαντήσεων από τους εξεταζομένους.....	5
1.2.1 Χειρόγραφα.....	5
1.2.2 Σε επεξεργαστή κειμένου.....	5
1.2.3 Μέσω πλατφόρμας ηλεκτρονικής μάθησης (e-class).....	5
1.3 Συλλογή των απαντήσεων ή των ψηφιακών γραπτών.....	6
1.4 Εξασφάλιση του αδιάβλητου της όλης διαδικασίας.....	6
1.4.1 Αποφυγή αποθήκευσης των θεμάτων από τους εξεταζομένους.....	6
1.4.2 Συνδυασμός εναλλακτικών ερωτήσεων και μικρού χρόνου απόκρισης.....	6
1.4.3 Διαδικασία ψηφιακής επιτήρησης με τηλεδιάσκεψη.....	7
2. Προφορική Εξέταση με Τηλεδιάσκεψη.....	9
3. Εκπόνηση Εργασίας.....	9
3.1 Προβλήματα Λογοκλοπής.....	9
3.1 Ανάθεση Ειδικής Εργασίας αντί Γραπτής Εξέτασης.....	10
3.2 Χρήση Υφιστάμενης Εργασίας με Αύξηση του Βαθμολογικού Βάρους.....	10
3.3 Επέκταση Υφιστάμενης Εργασίας αντί Γραπτής Εξέτασης.....	10

Γενικά

Η διεξαγωγή της εξ αποστάσεως εξέτασης των ακαδημαϊκών μαθημάτων μπορεί να λάβει χώρα με έναν από τους παρακάτω τρόπους:

1. Γραπτή εξέταση
2. Προφορική εξέταση με τηλεδιάσκεψη
3. Εκπόνηση εργασίας προς αντικατάσταση του γραπτού διαγωνίσματος

Σε όλες τις περιπτώσεις θα πρέπει να σταθμιστούν τα εξής:

- (α) το επιπλέον κόστος της προετοιμασίας καθώς και της εφαρμογής της διαδικασίας για τον ίδιο το διδάσκοντα
- (β) η διασφάλιση ενός ικανοποιητικού τρόπου εξέτασης ο οποίος ανταποκρίνεται στον τρόπο που ο διδάσκοντας επιλέγει να αξιολογεί τις γνώσεις των φοιτητών
- (γ) το επιπλέον επίπεδο της δυσκολίας προς τους φοιτητές που μπορεί να προκύψει από τη διαφοροποίηση τόσο του μέσου όσο και της διαδικασίας εξέτασης
- (δ) το γεγονός ότι οι πολύ ιδιαίτερες συνθήκες των τελευταίων δύο μηνών ίσως να έχουν επηρεάσει τη δυνατότητα εστίασης και επίδοσης των φοιτητών αμιγώς στις ακαδημαϊκές τους υποχρεώσεις, συγκριτικά με μία φυσιολογική ροή ενός εξαμήνου
- (ε) κίνδυνοι διαβλητότητας της διαδικασίας, πόσο πιθανοί είναι ανά περίπτωση, καθώς και σε τι βαθμό μπορούν να επηρεάσουν το αποτέλεσμα της εξέτασης
- (στ) τεχνικοί κίνδυνοι όπως βλάβες ηλεκτροδότησης, προσωρινή διακοπή δικτύωσης, βλάβες υπολογιστικού συστήματος σε ψηφιακά υποβοηθούμενη διαδικασία

1. Γραπτή Εξέταση Εξ Αποστάσεως

Για την διεξαγωγή της εξέτασης με ηλεκτρονικό τρόπο εξ αποστάσεως θα πρέπει να εξασφαλιστούν με ψηφιακό τρόπο οι εξής άξονες της διαδικασίας εξέτασης:

- (α) ψηφιακή μετατροπή των θεμάτων εξέτασης και αποστολή στους συμμετέχοντες
- (β) συμπλήρωση απαντήσεων στα θέματα από τους εξεταζομένους
- (γ) συλλογή των απαντήσεων ή των ψηφιακών γραπτών
- (δ) εξασφάλιση του αδιάβλητου της όλης διαδικασίας

Αναλύονται σύντομα οι όποιες δυνατές επιλογές σε κάθε περίπτωση, αναφέροντας και το επιπλέον κόστος που ενδεχομένως επωμίζονται οι διδάσκοντες.

1.1 Ψηφιακή απόδοση των θεμάτων

Τα θέματα των εξετάσεων διαφοροποιούνται σημαντικά ανάλογα του θεματικού πεδίου ως προς το είδος των ερωτήσεων, τη μορφή της πληροφορίας που περιέχουν (κείμενο, διαγράμματα, σύμβολα, εικόνες, ειδικά σχέδια, κλπ) ενώ αντίστοιχα μπορεί να διαφοροποιείται το είδος και η μορφή των απαντήσεων.

1.1.1 Απλή ψηφιοποίηση

Πρόκειται για μία απλή μετατροπή σε pdf. Είτε τα αρχικά θέματα είναι χειρόγραφα, ή έχουν προετοιμαστεί ψηφιακά μέσω ενός επεξεργαστή κειμένου, συνίσταται να μετατραπούν σε pdf καθώς είναι καθολικά αναγνώσιμη μορφή αρχείου (ειδάλλως ο εξεταζόμενος θα πρέπει να έχει εγκαταστημένο το αυθεντικό πρόγραμμα με το οποίο προετοιμάστηκαν τα θέματα, ή έστω έναν κατάλληλο μετατροπέα, κάτι που δυσκολεύει τη διαδικασία).

Σε μία τέτοια περίπτωση η αποστολή των θεμάτων μπορεί να γίνει κατά την έναρξη της διαδικασίας εξέτασης με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο στους εγγεγραμμένους του μαθήματος που τηρούν τις προϋποθέσεις συμμετοχής στο τελικό διαγώνισμα. Η λίστα αυτή θα πρέπει να είναι διαθέσιμη από τους βοηθούς, άλλωστε απαιτείται και στην περίπτωση εξέτασης με φυσική παρουσία για τον έλεγχο δικαιώματος συμμετοχής στην εξέταση.

Οφέλη: δημιουργία οποιονδήποτε επιθυμητών θεμάτων όπως και με την παραδοσιακή εξέταση, με ελάχιστο επιπλέον φόρτο για τον διδάσκοντα

1.1.2 Μέσω πλατφόρμας ηλεκτρονικής μάθησης (e-class)

Στην περίπτωση αυτή απαιτούνται τα παρακάτω:

- Μετατροπή των αρχικών θεμάτων εξέτασης στη μορφή που απαιτεί η ψηφιακή πλατφόρμα, η οποία είναι συνήθως οργανωμένη με πολλαπλές επιλογές ή με ερωτήσεις συμπλήρωσης κενών
 - Για αρκετά θεματικά πεδία αυτός ο τρόπος εξέτασης με τέτοιες αρχέτυπες δομές ερωτήσεων πιθανόν να μην είναι επαρκής ή κατάλληλος
- Για την ευρύτερη μετατροπή θεμάτων με ειδική διάρθρωση, όταν δεν καλύπτονται με τις προηγούμενες απλές μορφές, απαιτείται η υλοποίηση εξειδικευμένων πρόσθετων τμημάτων πάνω από την ψηφιακή πλατφόρμα
 - π.χ., εξισώσεις, κώδικας, χημικές ενώσεις, γλωσσικές δομές, ειδικά διαγράμματα, κλπ, γεγονός που απαιτεί μία σημαντική επένδυση πόρων από την πλευρά των διδασκόντων, ακόμη και για κάποια βασικά επίπεδα ποιότητας
- Εκπαίδευση των διδασκόντων και των βοηθών των μαθημάτων στη χρήση αυτών των εργαλείων για τη διεξαγωγή των εξετάσεων

Για την εξέταση δεν απαιτείται η αποστολή θεμάτων, απλώς ο προσδιορισμός του χρονικού διαστήματος κατά το οποίο οι εξεταζόμενοι μπορούν να συνδεθούν με την πλατφόρμα και να απαντήσουν στα θέματα. Ανάλογα με το είδος των θεμάτων, μπορεί να υποστηρίζεται και η αυτόματη βαθμολόγηση (συνήθως αυτό είναι πρακτικά χρήσιμο μόνο για τις πολύ απλές μορφές ερωτήσεων συλ. κουίζ που απαιτούν μονοσήμαντα ορισμένες απαντήσεις).

Οφέλη: αυτόματη διαδικασία εξέτασης, αυτόματη για πολύ απλές περιπτώσεις βαθμολόγηση, δυνατότητα παροχής εναλλακτικών ερωτήσεων ανά θέμα με τυχαία κατανομή, δημιουργία ψηφιακής τράπεζας θεμάτων για τις επόμενες εξετάσεις

Μειονεκτήματα: σχετικά μεγάλο φόρτο που θα πρέπει να επωμιστούν οι διδάσκοντες για τη μάθηση αλλά και για το χειρισμό της πλατφόρμας ώστε να προετοιμαστούν τα εξεταστέα θέματα ως αλληλεπιδραστικές ερωτήσεις

1.2 Συμπλήρωση απαντήσεων από τους εξεταζομένους

1.2.1 Χειρόγραφα

Οι εξεταζόμενοι επιλέγουν να συμπληρώσουν τις απαντήσεις χειρόγραφα, σε κενές λευκές κόλλες ή σελίδες τετραδίου. Κάθε τέτοια σελίδα υπογράφεται και αναγράφει τον ΑΜ του εξεταζομένου. Με το τέλος της εξέτασης:

- αριθμούν τις σελίδες, αναγράφοντας υποχρεωτικά και τον συνολικό αριθμό σε κάθε μία, παράδειγμα «σελ. 3/6»
- έχουν στη διάθεση τους συγκεκριμένο χρονικό διάστημα (5-10 λεπτά) ώστε να φωτογραφήσουν τις απαντήσεις τους με το κινητό τους και να τις στείλουν ψηφιακά με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, είτε με ένα ή με ξεχωριστά μηνύματα
- η χρονολογική σήμανση των μηνυμάτων επιβεβαιώνει ότι στάλθηκαν μέσα στο επιτρεπόμενο χρονικό πλαίσιο

Οφέλη: δυνατότητα συμπλήρωσης θεμάτων οποιουδήποτε τύπου, ταυτοποίηση γραπτού από το γραφικό χαρακτήρα, αποφυγή χρήσης ψηφιακού μέσου αντιγραφής (copy-paste)

1.2.2 Σε επεξεργαστή κειμένου

Οι εξεταζόμενοι συμπληρώνουν τις απαντήσεις σε έναν επεξεργαστή κειμένου της αρεσκείας τους, ενώ μπορούν για απαντήσεις που δεν είναι σε μορφή κειμένου να χρησιμοποιήσουν είτε άλλα ψηφιακά εργαλεία ή να συμπληρώσουν με ξεχωριστές χειρόγραφες απαντήσεις (με ισχύοντες τους κανόνες της προηγούμενης παραγράφου). Στο τέλος της εξέτασης θα πρέπει να αποστείλουν σε συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, όπως και στην περίπτωση της προηγούμενης παραγράφου.

Μειονεκτήματα: δεν γίνεται ταυτοποίηση του συγγραφέα των απαντήσεων από τα αρχεία, υπάρχει περίπτωση αντιγραφής (κάποιος τρίτος να στείλει την απάντηση).

1.2.3 Μέσω πλατφόρμας ηλεκτρονικής μάθησης (e-class)

Οι εξεταζόμενοι συμπληρώνουν τις απαντήσεις on-line μέσα στο χρονικό διάστημα της εξέτασης το οποίο το επιβάλλει η ίδια η πλατφόρμα σύμφωνα με τις ρυθμίσεις χρονικής διάρκειας που έθεσε για την εξέταση ο διαχειριστής-διδάσκοντας

Οφέλη: αυτοματοποίηση διαδικασίας χωρίς επιπλέον ενέργειες

Μειονεκτήματα: λόγω της απλότητας των απαντήσεων είναι εύκολη η αποστολή τους μεταξύ των εξεταζομένων

1.3 Συλλογή των απαντήσεων ή των ψηφιακών γραπτών

Όπως αναφέρθηκε ανά περίπτωση στις προηγούμενες παραγράφους. Εδικά, στην περίπτωση της χρήσης ψηφιακής πλατφόρμας η διαδικασία αυτοματοποιείται πλήρως, αλλιώς απαιτείται αποστολή των απαντήσεων στον διδάσκοντα μέσω του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και πάντα με την αποκλειστική χρήση του ιδρυματικού λογαριασμού.

1.4 Εξασφάλιση του αδιάβλητου της όλης διαδικασίας

Στην περίπτωση αυτή, οι κανόνες που υφίστανται κατά τη διάρκεια της εξέτασης με φυσική παρουσία είναι τουλάχιστον οι παρακάτω, διασφαλίζοντας την εφαρμογή των κανόνων αυτών μέσω της διαδικασίας επιτόπιου ελέγχου και της φυσικής επιτήρησης:

- Η μόνη πληροφορία που οι εξεταζόμενοι έχουν στη διάθεση τους είναι τα θέματα
- Το μόνο περιεχόμενο το οποίο συμπληρώνουν κατά τη διάρκεια της εξέτασης είναι οι απαντήσεις των θεμάτων του δικού τους γραπτού
- Σε καμία περίπτωση δεν επιτρέπεται η επικοινωνία με άλλους εξεταζόμενους
- Απαγορεύεται η χρήση κάθε ψηφιακής συσκευής κατά τη διάρκεια της εξέτασης

1.4.1 Αποφυγή αποθήκευσης των θεμάτων από τους εξεταζόμενους

Δεν είναι δυνατή η αποφυγή αποθήκευσης των θεμάτων εφόσον με κάποιο τρόπο αυτά θα είναι αποτυπωμένα στην οθόνη (ένα απλό screen shot αντιγράφει άμεσα τα θέματα που φαίνονται στην οθόνη εκείνη τη στιγμή).

Επομένως οι διδάσκοντες θα πρέπει να γνωρίζουν ότι είναι αδύνατο να εξασφαλιστεί η μη καταγραφή των θεμάτων από τους εξεταζόμενους σε μία εξ αποστάσεως εξέταση και να το λάβουν αυτό υπόψη σε μελλοντικές εξετάσεις.

1.4.2 Συνδυασμός εναλλακτικών ερωτήσεων και μικρού χρόνου απόκρισης

Γενικά θεωρείται ότι εάν γίνεται συνδυασμός των παρακάτω μεθόδων τότε μειώνεται η πιθανότητα των αντιγραφών: (α) διαφορετικών, όσο αυτό είναι εφικτό, ερωτήσεων ανά εξεταζόμενο χρησιμοποιώντας μία μεγάλη τράπεζα θεμάτων, (β) τυχαία διανομή ερωτήσεων των θεμάτων, ακόμη και εάν είναι ταυτόσημα, ώστε ο κάθε εξεταζόμενος να τα αντιμετωπίζει σε διαφορετική χρονική στιγμή, (γ) απάντηση των ερωτημάτων με τη σειρά, σε μία συγκεκριμένη αλληλουχία χωρίς δυνατότητα μετάβασης σε οποιοδήποτε άλλο ερώτημα, και (δ) επιβολή χρονικών περιορισμών για κάθε ερώτημα.

Ωστόσο, μία τέτοια τακτική θέλει ιδιαίτερη προσοχή καθώς θα πρέπει να δίνεται δυνατότητα οι εξεταζόμενοι να επανέλθουν σε όποιο θέμα επιθυμούν, ενώ οι χρονικοί περιορισμοί ενδέχεται να μην ταιριάζουν στον τρόπο σκέψης όλων των φοιτητών και στο χρόνο που χρειάζονται για να επιλύουν προβλήματα διαφόρων ειδών. Μία τέτοια τακτική ίσως είναι περισσότερο κατάλληλη σε απλές ερωτήσεις γνώσεις στυλ κουίζ, παρά σε ερωτήματα / προβλήματα με επίλυση ή σε θέματα ανάπτυξης με κριτική σκέψη.

Επίσης δεν αντιμετωπίζει το πρόβλημα να απαντώνται τα ερωτήματα από κάποιον τρίτο που βοηθάει είτε τοπικά ή διαδικτυακά τον εξεταζόμενο στα θέματα, χωρίς ο ίδιος να συμμετέχει στην εξέταση.

1.4.3 Διαδικασία ψηφιακής επιτήρησης με τηλεδιάσκεψη

Η διαδικασία αυτή αφορά αποκλειστικά και μόνο τη διαδικασία εξέτασης με χειρόγραφες απαντήσεις στα θέματα. Ενδεχομένως να μπορεί να τυποποιηθεί μια διαδικασία και για τους άλλους τρόπους εξέτασης, όπως μέσω ψηφιακής πλατφόρμας, ωστόσο στο παρόν κείμενο εργασίας δεν υπήρχε ο χρόνος να μελετηθεί αυτή η δυνατότητα.

1.4.3.1 Δήλωση συμμετοχής και αποδοχής όρων ψηφιακής επιτήρησης (consent)

Η δήλωση γίνεται χειρόγραφα, φωτογραφίζεται μαζί με την φοιτητική ταυτότητα του εξεταζόμενου και αποστέλλεται ως απάντηση στο μήνυμα με το οποίο ενημερώνεται για τους όρους της εξέτασης. Η διαδικασία αυτή πραγματοποιείται μία τουλάχιστον μία ημέρα πριν την εξέταση εξ αποστάσεως.

«Αποδέχομαι τους όρους διεξαγωγής της ψηφιακής εξ αποστάσεως εξέτασης και επιτήρησης. Για τους όρους αυτούς ενημερώθηκα πλήρως μέσω μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.» {Υπογραφή}, {Ονοματεπώνυμο}, {Ημερομηνία}, {Αριθμός μητρώου}, {εξάμηνο φοίτησης}, {Φωτογραφία Ταυτότητας}.

1.4.3.2 Διαδικασία και Κανόνες Επιτήρησης

Η παρακάτω διαδικασία επιτήρησης εφαρμόζει κανόνες που προκύπτουν από την επιτήρηση εξέτασης με φυσική παρουσία, θεωρώντας τον ιδιωτικό χώρο στον οποίο βρίσκεται ο εξεταζόμενος και συμμετέχει στην εξέταση ως προσωρινό χώρο εξέτασης με όλους τους κανόνες που αυτό συνεπάγεται.

1. Επιτηρητές με 10-20 εξεταζόμενους ο καθένας, ανάλογα με το είδος του μαθήματος και τον συνολικό αριθμό των εξεταζομένων στο μάθημα
2. Κάθε επιτηρητής οργανώνει ξεχωριστή τηλεδιάσκεψη με ένα μέγιστο αριθμό συμμετεχόντων – η τηλεδιάσκεψη αυτή παίζει το ρόλο της «**αίθουσας εξέτασης**»
3. Όλοι οι σύνδεσμοι των τηλεδιασκέψεων αποστέλλονται στους εξεταζόμενους που τηρούν τους κανόνες συμμετοχής και έχουν υπογράψει το consent καθώς και στους υπόλοιπους επιτηρητές ώστε να έχουν γνώση, αλλά και στους διδάσκοντες
4. Οι τηλεδιασκέψεις εξέτασης ανοίγουν από τους επιτηρητές περίπου 15 λεπτά πριν την έναρξη της εξέτασης, ενώ κλείνουν ακριβώς 10 λεπτά μετά το πέρας της εξέτασης (για την επίσης επιτηρούμενη διαδικασία φωτογράφισης και αποστολής των θεμάτων)
5. Οι διδάσκοντες δεν είναι υπεύθυνοι να εκκινούν τηλεδιάσκεψη (δεν είναι hosts) ώστε να μπορούν να μετακινούνται από «**αίθουσα σε αίθουσα**» και να επιτηρούν τη διαδικασία σε κάθε τηλεδιάσκεψη όσο χρόνο επιθυμούν
6. Τα θέματα αποστέλλονται με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο από το διδάσκοντα περίπου 5 λεπτά πριν την έναρξη της εξέτασης σε μορφή pdf
7. Κατά την έναρξη της εξέτασης οι εξεταζόμενοι θα πρέπει να έχουν στην οθόνη τους αποκλειστικά και μόνο σε παρουσίαση πλήρους οθόνης τα θέματα τα οποία θα φαίνονται μέσω ενός pdf viewer
8. Ερωτήσεις σχετικά με τα θέματα τίθενται αποκλειστικά μέσω του μικροφώνου, τα **οποία είναι ανοικτά** υποχρεωτικά για όλη τη διάρκεια της εξέτασης, με τους εξεταζόμενους να τηρούν τους κανόνες ησυχίας όπως και στην εξέταση σε αίθουσα

9. Απαγορεύεται να βρίσκεται άλλο άτομο στο δωμάτιο της εξέτασης πλην του εξεταζομένου, καθώς ο χώρος αυτός είναι χώρος εξέτασης, ενώ απαγορεύεται να λαμβάνει οδηγίες από οποιονδήποτε τρίτο με κάθε μέσο
10. Ο επιτηρητής μπορεί ανά πάσα στιγμή να ζητήσει από τον εξεταζόμενο να στρέψει την κάμερα προσωρινά τριγύρω στο χώρο εξέτασης για έλεγχο, ενώ ο εξεταζόμενος υποχρεούται να αποκριθεί άμεσα χωρίς καθυστέρηση
11. Η τηλεδιάσκεψη επιτήρησης **εγγράφεται σε βίντεο** ώστε να προστατεύονται τόσο οι εξεταζόμενοι όσο και οι επιτηρητές για το ορθό και το αδιάβλητο της διαδικασίας – το βίντεο αυτό αποτελεί τμήμα της διαδικασίας εξέτασης και κρατείται προσωρινά έως και μία εβδομάδα μετά την ανακοίνωση των βαθμών της εξέτασης, μετά διαγράφεται μόνιμα
12. Απαγορεύεται εντελώς η χρήση πληκτρολογίου, θα πρέπει να απομακρύνεται (όχι να είναι αποσυνδεδεμένο) από το χώρο στον οποίο ο εξεταζόμενος απαντάει τα θέματα – που είναι ουσιαστικά «**χώρος εξέτασης**» - από τη στιγμή που θα το ζητήσουν οι επιτηρητές, πριν ακριβώς εκκινήσει η διαδικασία συμπλήρωσης των απαντήσεων – οι εξεταζόμενοι θα χρησιμοποιούν μόνο mouse / touch screen για μετακίνηση (browsing) πάνω / κάτω στα θέματα
13. Απαγορεύεται η χρήση κινητού για την εξέταση, σε καμία χρονική στιγμή δε θα πρέπει να το χρησιμοποιήσει κάποιος, ούτε πρέπει να είναι στο χώρο εξέτασης – το κινητό θα χρησιμοποιηθεί με το πέρας της εξέτασης μόνο για τη φωτογράφιση του γραπτού, ενώ καμία επέμβαση στο γραπτό δεν επιτρέπεται
14. Η κάμερα του προσωπικού υπολογιστή θα πρέπει να είναι στραμμένη προς την οθόνη, με τρόπο που τα περιεχόμενα είναι αρκετά ευδιάκριτα ώστε να φαίνεται η παρουσίαση των θεμάτων σε πλήρη οθόνη, ενώ θα πρέπει να φαίνεται και ο χώρος όπου ο εξεταζόμενος συμπληρώνει χειρόγραφα το γραπτό, χωρίς να φαίνεται μεν το γραπτό, ωστόσο να είναι ορατά τα χέρια του εξεταζομένου συνεχώς
15. Οι κόλλες που θα απαντήσει τα θέματα θα πρέπει να είναι διαθέσιμες από πριν επάνω στο χώρο του γραφείου, ενώ σε κάθε περίπτωση θα δείχνει την κόλλα που πρόκειται να χρησιμοποιήσει, ειδικά και τις δύο όψεις, ώστε να φαίνεται ότι είναι αμφότερες εντελώς κενές
16. Ειδικά στην περίπτωση χρήσης laptop το οποίο έχει ενσωματωμένη κάμερα και πληκτρολόγιο, θα πρέπει να υπάρχει απόσταση από το laptop ώστε να φαίνεται ο εξεταζόμενος ξεκάθαρα, ειδικά τα χέρια του και το γραπτό του, χωρίς ωστόσο να διακρίνεται το περιεχόμενο του γραπτού, ενώ θα πρέπει να χρησιμοποιεί μόνο ένα χέρι για πρόσβαση στο laptop (touchpad ή mouse) απλώς και μόνο για την πλοήγηση στα θέματα, και πάντοτε για λίγο χρόνο.

Σημείωση: Η διαδικασία αυτή απαιτεί αρκετούς πόρους, ανθρώπινους και ψηφιακούς, αλλά και μία πολύ πειθαρχημένη και προσεκτική εκτέλεση της όλης διαδικασίας, με ιδιαίτερα αυστηρή επιτήρηση και εφαρμογή των κανόνων ώστε να φέρει αποτέλεσμα. Επίσης, λαμβάνοντας υπόψη τις πολύ ιδιαίτερες συνθήκες του μεγαλύτερου τμήματος του εαρινού εξαμήνου, αφήνεται στην κρίση του κάθε διδάσκοντα ξεχωριστά, γνωρίζοντας το ακροατήριο του αλλά και τη δυσκολία του οικείου του θεματικού πεδίου, να κρίνει κατά πόσο ένα τέτοιο σύστημα ψηφιακής επιτήρησης δε δημιουργεί μία ανεπιθύμητη επιπρόσθετη δυσκολία στους εξεταζόμενους.

2. Προφορική Εξέταση με Τηλεδιάσκεψη

Δεν απαιτείται εγγραφή της διαδικασίας εξέτασης, όπως άλλωστε δεν απαιτείται και στην περίπτωση της παραδοσιακής προφορικής εξέτασης με φυσική παρουσία. Ωστόσο, συνίσταται να ενημερώνονται ρητά οι συμμετέχοντες ότι δεν έχουν τη συναίνεση του διδάσκοντα και επομένως δε θα πρέπει με κανένα τρόπο να προβούν στην εγγραφή της προφορικής διαδικασίας είτε στο σύνολό της ή αποσπασματικά.

Ο χρόνος που διαρκεί μία προφορική εξέταση είναι στην κρίση του διδάσκοντα, ενώ η διαδικασία μπορεί να είναι ατομική ή ακόμη και ομαδική, και πάλι σύμφωνα με την κρίση του διδάσκοντα επιλέγεται ο τρόπος με τον οποίο να διεξάγεται η όλη προφορική διαδικασία.

3. Εκπόνηση Εργασίας

Η εργασία που ανατίθεται μπορεί να προορίζεται είτε για ατομική ή ομαδική υλοποίηση. Ο τρόπος λήψης της εργασίας από τους εξεταζομένους μπορεί να γίνει με το κλασικό ηλεκτρονικό ταχυδρομείο ή μέσω της οικείας ιστοσελίδας του μαθήματος εάν αυτή υφίσταται (είτε φιλοξενείται μέσω του e-class είτε όχι). Πρόκειται για μία παγιωμένη μέθοδο εξέτασης και αξιολόγησης γνώσεων χωρίς ιδιαίτερες απαιτήσεις ψηφιακής υποβοήθησης της διαδικασίας.

Αν και υπάρχουν διάφορα συστήματα για τον ψηφιακό χειρισμό της όλης διαδικασίας, η χρήση τους δεν αφορά καθαυτή το κυρίως πρόβλημα που είναι η αντικατάσταση τελικού διαγωνίσματος με εκπόνηση εργασίας. Υπό αυτή την έννοια, είναι στην επιλογή των διδασκόντων ο τρόπος εφαρμογής μίας τέτοιας λύσης.

Οφέλη: η διαδικασία απαιτεί ελάχιστη χρήση νέων ειδικών ψηφιακών εργαλείων, είναι ακαδημαϊκά κατοχυρωμένη, ενώ είναι οικεία τόσο στους διδάσκοντες όσο και στους εξεταζόμενους

3.1 Προβλήματα Λογοκλοπής

Το κυριότερο πρόβλημα που εμφανίζεται σχετικά συχνά στις εργασίες είναι το φαινόμενο της λογοκλοπής. Σε αυτή την περίπτωση ως λογοκλοπή αναφέρεται οποιαδήποτε χρήση περιεχομένου, είτε άμεσα είτε έμμεσα μέσω κάποιας τροποποίησης, το οποίο όμως δηλώνεται από τον εξεταζόμενο ως αποτέλεσμα της δικής του προσπάθειας, ωστόσο δεν προέρχεται από την προσπάθεια που κατέβαλε ο ίδιος.

Οι έλεγχοι για λογοκλοπή ποικίλουν ανάλογα με το θεματικό πεδίο και θα πρέπει οι διδάσκοντες να εφαρμόζουν τις κατάλληλες μεθόδους ώστε να εντοπίζονται όσο τα δυνατόν περισσότερες περιπτώσεις. Σε μερικές περιπτώσεις κάτι τέτοιο αυτό μπορεί να υποστηρίζεται μέσω ειδικών ψηφιακών εργαλείων εντοπισμού ομοιοτήτων και τροποποιήσεων (plagiarism detection), όμως ακόμη και με αυτό τον τρόπο παραμένει δυστυχώς μία αρκετά χρονοβόρα και επίπονη διαδικασία.

Σε πολλές περιπτώσεις η προσθήκη μίας ειδικής και σύντομης προφορικής εξέτασης για την εργασία, με στόχο την επιβεβαίωση της αυθεντικότητάς της, βοηθάει στον εντοπισμό του μεγαλύτερου ποσοστού των λογοκλοπών.

3.1 Ανάθεση Ειδικής Εργασίας αντί Γραπτής Εξέτασης

Στην περίπτωση αυτή η ειδική εργασία μπορεί:

- είτε να είναι συμπληρωματική υφιστάμενων εργασιών / ασκήσεων που ήδη έχουν ολοκληρωθεί από τους εξεταζομένους, με στόχο την ευρύτερη αξιολόγηση των γνώσεων τους εντός του εκάστοτε θεματικού πεδίου
- ή να είναι αυτοτελής και να εμπεριέχει προκλήσεις μέσω των οποίων ο διδάσκοντας πετυχαίνει την επιθυμητή συνολική αξιολόγηση των γνώσεων του εξεταζομένου

3.2 Χρήση Υφιστάμενης Εργασίας με Αύξηση του Βαθμολογικού Βάρους

Η περίπτωση αυτή αφορά μαθήματα στα οποία είτε για μία σπονδυλωτή εργασία η για πολλές ανεξάρτητες εργασίες συντρέχουν οι παρακάτω συνθήκες:

- συνολικά λαμβάνουν μεγαλύτερο ποσοστιαίο βαθμολογικό βάρος από αυτό του τελικού διαγωνίσματος
- οι περισσότερες εργασίες (ή ακόμη και όλες) έχουν ήδη ολοκληρωθεί και ενδεχομένως απομένουν μόνο ελάχιστες μέχρι το πέρας του εξαμήνου
- αθροιστικά όλες μαζί αντιπροσωπεύουν ένα μεγάλο ποσοστό κάλυψης του γνωστικού αντικείμενου του μαθήματος
- η εκπόνηση των εργασιών απαιτήσε ιδιαίτερα σημαντική συνολική προσπάθεια από τους φοιτητές

Σε αυτή την περίπτωση, λαμβάνοντας υπόψη την ιδιαίτερη παρούσα κατάσταση, μπορεί ο κάθε διδάσκοντας να θεωρήσει ως επαρκή την εκπόνηση της εργασίας και να αυξήσει κατάλληλα τα βαθμολογικά βάρη ώστε να καλύπτουν το 100% της τελικής βαθμολογίας χωρίς τη διεξαγωγή τελικού διαγωνίσματος.

3.3 Επέκταση Υφιστάμενης Εργασίας αντί Γραπτής Εξέτασης

Αυτή είναι μία περίπτωση που προκύπτει ως συνδυασμός των δύο προηγούμενων, όταν κρίνει ο διδάσκοντας ότι χρειάζεται η προσθήκη ορισμένων πρόσθετων απαιτήσεων και προκλήσεων σε κάποια(-ες) υφιστάμενη(-ες) εργασία(-ες) ώστε να μπορεί να αξιολογηθεί επαρκώς το γνωστικό αντικείμενο αποκλειστικά και μόνο μέσω των εργασιών.